

APOSTOLUL

CURIERUL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE
ROMÂNE, DIN BUCUREȘTI

REDAȚIA :

Arhiepiscopia Bucureștilor
Secția culturală

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ

ABONAMENTUL :

Pentru preoți, diaconi și instituții 150 lei pe an;
pentru cântăreți și paracliseri 100 lei.

ADMINISTRAȚIA

Arhiepiscopia Bucureștilor
Secția economică

FESTIVITĂȚILE IN ONOAREA I. P. S. PATRIARH MIRON LA VARȘOVIA CUVÂNTUL I. P. S. MITROPOLIT DIONISIE

SANCTITATE,

Ieri ne-am exprimat în biserică bucuria pe care am simțit-o cu ocazia vizitei Sanctității Voastre și V'am mulțumit pentru marea dovadă

acum, despre care ne vorbește vizita Sanctității Voastre.

În primul rând, îmi vin în minte amintirile istorice care sunt oglinda fidelă a faptelor omenesti. Cu ochii sufletului ti văd aveau pe epis-

Primirea I. P. S. Patriarh Miron în gara din Varșovia. Din stânga spre dreapta: I. P. S. Mitropolit Visarion al Bucovinei, dl. g-ral Skladkowski, președ. consiliului de miniștri al Poloniei, I. P. S. S. Patriarhul Miron, I. P. S. S. Mitropolitul Dionisie al Poloniei, d. viceministru Szembek din Ministerul afacerilor streine și viceministru Aleksandrowicz din Ministerul cultelor.

de iubire, care pe deasupra tuturor ocupațiilor numeroase pe care le aveți, a învins toate piedicele vârstei și situației pe care o dețineți, pentru ca să ne bucurați de vizita I. P. S. Voastre.

Acum, sunt întărit sufletește din cauza întâlnirii cu Sanctitatea Voastră, iar convorbirile pe care le am îmi permit să afirm însemnătatea lor deosebită, nu numai pentru vremurile de

copii moldoveni și pe numeroșii preoți cărora evenimentele istorice nu le-au îngăduit să lucreze în țara lor și cari au văzut în Polonia, o a doua patrie.

Cum au lucrat ei aici pentru sfânta ortodoxie administrând sfintele taine divine, sfințind ierarhi și preoți și învățând adevărata cunoaștere a lui Dumnezeu în școlile noastre ortodoxe!

Il văd aevea pe marele fiu al țării Sanctității Voastre, pe fiul de domn, Mitropolitul Petru Movilă, care a fost un mare ierarh al nostru și care ne-a lăsat moștenire cea mai frumoasă tradiție a organizației sfintei ortodoxii în Polonia.

El a fost de mai multe ori în capitala Poloniei, Varșovia, pentru ea apoi să fie sfințit episcop în orașul Lwow. Celebra lui „Mărturisire de credință“ a fost aprobată pentru prima dată la soborul dela Iași-Moldova.

Mai târziu, când situația ortodoxiei s'a înrăutățit, când la noi a încetat de a mai exista ierarhia ortodoxă pe un timp oarecare, grija duhovnicească a credincioșilor ortodoci din Polonia au avut-o exclusiv ierarhii români, care le-au sfințit preoții și s'au îngrijit de ei.

Cum s'a arătat adâncă înțelepciune a Providenței divine în istoria sfintei ortodoxii!

Oare faptul acesta nu poate fi considerat ca o proorocie a soartei de mai târziu?... Fără îndoială că da, fiindcă același sprijin pe cari l-au avut ortodocșii din Polonia în 1925 din partea bisericii ortodoxe române, constituie un eveniment istoric sublim.

Iar prietenia actuală atât de strânsă a României ortodoxe cu Polonia romano-catolică, nu este oare semnificativă pentru epoca de azi?

Deasemenea vizita Sanctității Voastre nu este oare o mărturisire a posibilității de colaborare dintre popoare care înțeleg diferit credința în Hristos, când ele sunt însuflețite de idealul înalt al păcii și credincioșiei?

Azi, vizita Sanctității Voastre are o mare

însemnătate, fiindcă afirmă cu tărie că toate confesiunile creștine pot nu numai să concluzeze în liniște, ci să și conducă popoarele spre scopuri înalte și nobile.

Vizita Sanctității Voastre ne întărește și ne dă puteri nu numai în prezent, ci avem credința că și în viitor.

Prezența Sanctității Voastre în capitala noastră, să fie binecuvântată. Ea să întărească alianța popoarelor noastre, pentru ca în alianța aceasta, să se arate din ce în ce mai mult curăția credinței noastre, pentru ca și cei neînțelegători să înțeleagă, iar cei orbi să vadă majestatea divină, care pe diferite căi conduce popoarele sale la unitatea sfântă despre care vorbește însuși Hristos: „pentru ca toate să fie una, așa cum Tu Părinte ești în mine și eu în Tine“.

Și astfel văzând în acțiunile noastre explicarea importanței providențiale a vizitei Sanctității Voastre, din adâncul sufletului și mișcat, doresc ca prietenia dintre țările noastre să dăinuiească veacuri dearândul, conducătorii statelor noastre, călăuziți de providența divină, să trăiască mulți ani, iar urările mele pentru Sanctitatea Voastră sunt așa de multe, încât îmi umplu inima: ele sunt tot așa de mari ca și marea însemnătate pe care o are vizita Sanctității Voastre pentru Biserica noastră.

Să trăiască întru mulți ani cu sănătate dă-tinsul nostru oaspete, să strălucească din înalta demnitate pe care o ocupă cu lumina adevărului sfintei ortodoxii, Sanctitatea Sa Miron, Patriarhul mării și slăvitei biserici ortodoxe române.

Cuvântul rostit de I. P. S. Patriarh D. D. Dr. Miron Cristea, Președintele Consiliului de Miniștri la dejunul oferit de I. P. S. Sa Mitropolitul Primat Dionisie al Poloniei, la Varșovia, 22 Mai 1938.

Înalt Prea Sfințite Mitropolit Dionisie,

Prea Sfințiți Vlădici și clerici,

Domnilor,

Biserica română — îndată după război — a legat cu biserica ortodoxă polonă cele mai intime legături. Și-a dat opinia în privința autocefalității ei și prin o delegație mare a participat la proclamarea ei festivă. De altă parte I. P. S. Mitropolit Dionisie al Poloniei în două rânduri ne-a făcut onoarea a ne vizita cu numeroase suite la reședința Noastră din București. Ne simțiam deci îndatorat a-L vizita și Noi la casa sa, mai ales că la aceasta ne-a îndemnat și o vechie dorință de-a vedea Polo-

nia — devenită — după glorioasa ei reînviere — și mult prețuita noastră aliată. Asemenea vizite întăresc și mai mult legăturile noastre de bună vecinătate.

Dar aceste bune relații între cele două biserici au existat și mai înainte chiar cu multe veacuri și încă mult mai strânse și chiar oficiale.

Așa de ex. în Mai 1371, — când patriarhul din Constantinopol a numit pe un Antonie mitropolit al Halțeiului, — i-au dat dreptul să facă și episcopi noui și — pentru că astăzi n'are episcopi cu care să-i hirotonească, — trebuie ca să-i aleagă pe cei ce-i va crede de cuvânt și — zice scrisoarea patriarhului, să meargă la Prea sfințitul mitropolit al Ungro-Vlahiei, „ca acolo

cu el să facă și alegerile episcopilor și hirotoniile“ (Hurmuzaki XIV-1 p. 10).

Murind acest Antonie la 1391, August, patri-

din București, iar statul polon ne-a crescut teologi români la facultatea teologică ortodoxă din Varșovia.

I. P. S. Patriarh Dr. Miron Cristea merge să depună o coroană la mormântul eroului necunoscut

arhul din Constantinopol a hotărât „ca ieromonahul Simeon, egumenul mănăstirii românești dela Peri, în Maramureș, să meargă la Halici, ca să țină locul de mitropolit, până se va alege acolo arhiepiscopul“ (Hurmuzaki XIV-1 p. 16).

Mitropolitul Antonie al Haliciului a sfințit pe Mitropolitul Iosif al Moldovei și patriarhul Matei al Constantinopolului îl recunoaște prin scrisoarea dela 26 Iulie 1401.

La 6 Iulie 1558 voivodul Moldovei Alexandru Lăpușeanu cere orășenilor ortodocși din Lwow, „să-i trimită patru diaci tineri (studenți), ca să-i învețe cântul grecesc și slovenesc“. Intocmai, cum am crescut și noi câțiva teologi poloni în internatul teologic

Și numai din aceste câteva date reiese cât de vechi, de veacuri, sunt legăturile bisericii române cu biserica ortodoxă a Poloniei.

În fața statuii principelui Iosif Poniatowski, în drum spre mormântul eroului necunoscut din Varșovia

Dar marele mitropolit Petru Movilă, ce urme uriașe de organizație și cultură bisericească a lăsat și în aceste și în alte părți ale bisericii slave! (XVII). Iată deci, cum bunele raporturi cu un vecin bun, numai de folos pot fi ambelor părți! Pagubă însă, că curente contrarii creștinătății au nimicuit multe din aceste istorii e urme de înaltă cultură teologică și temeinică organizație.

Deci ceea ce facem noi astăzi, nu este decât o reînnoire și încă mult redusă a acelor seculare raporturi intime. Din ele

însă putem și trebuie să tragem acea logică concluzie, că aceste bune raporturi sunt ceva dictat de forța împrejurărilor, ceva firesc, ceva de folos ambelor biserici și credincioșilor învecinați. Iară de altă parte — legăturile intime ale bisericilor noastre vor îndeplini și o patriotică îndatorire de-a contribui la consolidarea patriei polone: unii ca cetățeni, iar alții ca aliați.

In general luat, bisericile ortodoxe din punctul de vedere patriotic, totdeauna s'au organizat în în marginile hotarelor statului și au știut să se

că aceeași plăcere o simte și supremul ierarh spiritual comun al ortodoxiei eumenice, patriarhul Constantinopolului.

In această situație, am nădejdea că vizita mea la Prea sfințitul frate în Hristos, Mitropolitul Dionisie, va alimenta și pentru viitor bunele raporturi ale bisericii mele cu biserica ortodoxă de aci și prin ea și cu patria polonă.

Faptul, că națiunea polonă a răspândit și menținut în aceste părți ale Europei civilizația și cultura latină și că este o nație cu adânci

La mormântul eroului necunoscut din Varșovia

identifice cu interesele statului, în care trăiește și cu aspirațiunile lui. Iar în deosebi biserica română a conlucrat efectiv la rezolvarea tuturor problemelor mari ale principatului Moldovan și Muntean; iar acum a regatului român, sărindu-i în ajutor mai ales în momente grele, punându-i la dispoziție toată autoritatea și serviciile ei. Combate propagandele subversive, ateismul, comunismul, desordinea și toate relele sociale.

Din acest punct de vedere constat cu plăcere, că și biserica ortodoxă polonă are o organizare autokefală identică, și că în statul polon se bucură de libertate, de ocrotire; are episcopi destoinici, așezăminte de cultură etc; ceea ce apare un drept cu atât mai de prețuit, cu cât azi biserica creștină nu se bucură pretutindena de aceeași considerație, ci este expusă la grele persecuții, până la extirpare.

Ca unul din patriarhii ortodoxiei creștine, mă bucur nespuse de mult de aceasta; și sunt sigur,

sentimente creștine, este și rămâne o garanție, că aci nu vor prinde rădăcini curente, cari să prăbușească creștinismul, încât acesta și în viitor se va putea desvolta normal.

Sunt fericit, că m'a învrednicit Dumnezeu a relua — ca patriarh al ortodoxiei românești — mai mult decât strălucitele fize ale istoricelor legături cu biserica ortodoxă din Polonia, amintite în cuvinte atât de calde de I. P. Sf. Mitropolit-Primat Dionisie, cât și de mine în cele două cuvântări de azi. Și doresc, ca ele să fie începutul unei ere de nouă și intimă prietenie, spre binele și armonica conlucrare a creștinătății din aceste părți și spre ușurarea misiunii sale de a întări pacea și buna înțelegere între popoare.

Mulțumesc din adâncul inimii I. P. Sf. Sale Mitropolitul Dionisie și tuturor credincioșilor săi, de atât de măgulitoare apreciere a persoanei și a bisericii mele, a căror rost în viața obștească

a ortodoxiei creștine îl numește chiar „providențial“ și rog pe Dumnezeu să ne ajute a putea face și pe viitor câte-un pas înainte în interesul ortodoxiei-ecumenice și, în general, în folosul întregului creștinism.

Incheiu, dorind Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Dionise și Vlădicilor săi, — sănătate, — iar bisericii ortodoxe polone progres și înflorire.

* * *

După amiază, I. P. S. S. Patriarhul Miron Cristea a vizitat instituțiile culturale din Varșovia.

Cuvântul rostit de I. P. S. Patriarh D. D. Dr. Miron Cristea, Președintele Consiliului de Miniștri la dîneul oferit în cinstea I. P. S. Sale de d. general Skladkowski, Președintele Consiliului de Miniștri al Poloniei, la Varșovia, 22 Mai 1938.

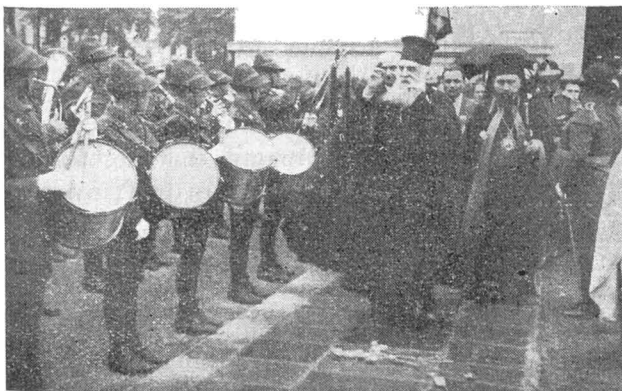
Domnule Prim-Ministru,

Călduroasele cuvinte de bună venire, pe care ați binevoit a mi le adresa, mă ating

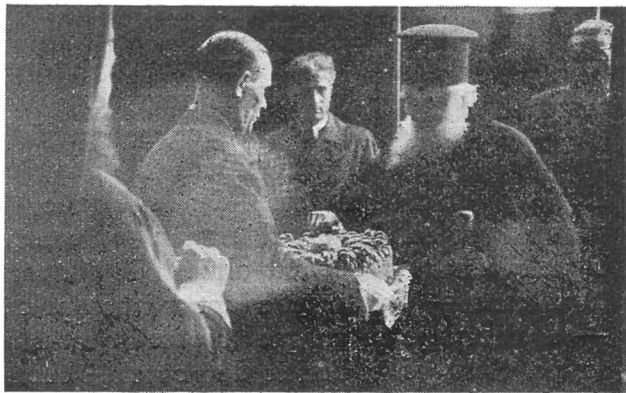

Cernăuți. Credincioșii și clerul îl conduc pe I. P. S. Patriarh la Catedrală

profund, deoarece se îndreptează către un vechiu și credincios amic al Poloniei.

Cernăuți. I. P. S. Patriarh binecuvântând ostașii

Cernăuți. Populația oferă tradiționala pâine și sare

Incepând din tinerețea mea — și mai ales după contactul cu studenții universitari poloni din străinătate — m'am gândit întotdeauna la același vis de independență, de

Cernăuți. I. P. S. Patriarh eșind din Catedrala Sf. Mitropolit

unire și de glorie a națiunilor noastre vecine și apropiate printr'un ideal comun. Dumnezeu ne a învrednicit să vedem realizarea acestui vis, în forma sa cea mai completă pentru cele două națiuni.

Din acest moment am urmărit cu cel mai mare interes și cu cea mai vie admirație efortul măreț de consolidare și de reorganizare începută de eroicul și marele om de Stat și înțeleptul patriot, care a fost Mareșulul Pilsudski; și m'am bucurat — împreună cu toți Românii — de felul cum distinșii săi colaboratori și credincioși urmași — dintre cari am plăcerea a cunoaște pe Mareșulul Rytz Smigly și pe dl. ministru

de externe Beck — iar acum și d. prim-ministru, și d. ministru de culte și mulți alții îi continuă opera moștenită, îndrumând-o spre noi și solide progrese.

Din locul de mare răspundere politică, unde m'a chemat încrederea Augustului meu Suveran, îmi este dat să aduc și personal și cu Guvernul român o contribuție efectivă la opera politică de punere în valoare — cu fiecare zi tot mai completă — a alianței care unește națiunile noastre amice. Sunt astfel fericit de ocazia, ce mi s'a dat, de a marca prin vizita prezentă într'o formă concretă interesul adânc ce-l am față de această alianță, precum și întreaga mea afecțiune ce-o resimt față de nobila și brava națiune polonă, care de multe — multe secole, este nu numai eroică, ci și un puternic factor de civilizație și cultură latină în spirit național și adânc creștin, ceeace i-a servit totdeauna și în zile grele de far călăuzitor.

Exprimându-mi în fine întreaga mea recunoștință pentru amabila primire, ce mi-a fost făcută în frumoasa și istorica Capitală a Poloniei, rog Provedința divină: Să binecuvinteze cu *pace* scumpa noastră aliată — Polonia — și să reverse asupra ei și tuturor cetățenilor ei darurile sale bogate, ca'n frățească armonie a conducătorilor ei — să progreseze în continuu spre gloriosul ei viitor. Iară pe Venerabilul președinte Ignatie Moscicki al Republicei Polone, pe Domnia

Voastră, Domnule prim ministru, pururea să vă aibă Dumnezeu sub ocrotirea și ajutorul său, cu bine și sănătate.

*Trăiască în veci Polonia
și alianța polono-română.
Po uszè ciasâ mierz jâton Polska
i sòiusz pòlsko-rumúnski.*

* * *

În catedrala ortodoxă Sfânta Maria Magdalena s'a oficiat o slujbă religioasă, de față fiind Sanctitatea Sa Patriarhul dr. Miron Cristea, Mitropolitul Dionisie și Mitropolitul Visarion. Slujba a fost oficiată de Arhiepiscopul Alexie de Wolhynia.

Pe lângă autoritățile și publicul polonez au mai luat parte personalul ambasadei române, în frunte cu însărcinatul cu afaceri, d. Dimitrescu, d. ministru Vasile Stoica dela Riga, d. Radu Dragnea etc.

La prânz a avut loc, în casa mitropolitană, o masă dată de Mitropolitul Dionisie.

În afară de fețele ierarhice bisericesti poloneze și române au mai participat d-nii: ministru al instrucțiunii publice și al cultelor Swietoslowski, subsecretarul ministerului instrucției publice profesorul Alexandrowici, rectorul Universității din Varșovia, d. Antoniewici, contele Potowski, director în ministerul cultelor, și numeroși înalți demnitari dela ministerele instrucției publice și cultelor, interne și război, reprezentanții Camerei și Senatului polonez, etc. etc.

I. P. S. PATRIARH MIRON CRISTEA

BINECUVINTEAZĂ ȘI INDRUMEAZĂ „TINERIMEA ROMÂNĂ“

Lubită tinerime română,

Am simțit în sufletul meu de părinte al neamului românesc totdeauna o adâncă bucurie, de câte ori am văzut adunat în jurul meu un număr mai însemnat de tineri. Căci un părinte sufletesc, un conducător al intereselor obștești, este mulțumit atunci, când are prilejul a da tineretului sfaturi pentru viitor, bune îndrumări și directive scoase din experiența anilor. Acum trebuie să mărturisesc, că prezența voastră în acest palat al reședinței Patriarhale este mai mult decât bine venită.

De ce ?

Pentru că niciodată ca acum împrejurările n'au cerut dela noi, conducătorii neamului, mai cu insistență de a ne îndeplini misia și de a da îndrumări tineretului, pentru ca să le călăuzească pașii.

De câțiva ani încoace o parte din tinerimea noastră a apucat rasna, pe căi care — în general luat — nu corespund îndatoririlor și chemării ei.

Unii dintre tinerii noștri dela Universitate și alte școli superioare, sau liceu, au început să intre, înaintea de vreme, în viața publică, voind să apuce înaintea bătrânilor. Unii din ei s'au lăsat de carte, ne mai voind să asculte de nimeni, nici de părinți, nici de dascălii lor și își arogă prerogative de a vorbi înaintea bătrânilor, de a da directive și de a conduce neamul.

Să fim bine înțeleși, dragii mei.

În viața noastră publică s'au cristalizat — ca maxime călăuzitoare — două devize.

Prima: „România a Românilor !“. Nimic mai seducător, mai simpatic, mai de aprobat din partea fiecărui suflet de Român. Toți avem convingerea, că orice firicel de iarbă crește în glia românească din țărâna udată cu sângele fiilor, părinților și strămoșilor noștri. Faptul acesta este temelia care ne îndreptățește ca noi să fim conducătorii în toate ramurile și stăpânitorii pământului nostru în vecii vecilor ! Căci noi și numai noi Români am întemeiat

I. P. S. PATRIARH MIRON CRISTEA

această țară, desigur cu ajutorul lui D-zeu și sprijinul popoarelor nouă amice și aliata, de dorințele cărora — când le găsim justificate — avem datoria morală a ține cont.

Dar, o mică corectură.

Românii sunt un neam cu o mare omogenitate. Vechiul Regat era un Stat mic, dar curat român. Războiul de întregire a neamului însă a adus la „arondare“ țării, — cum spun Transilvănenii — și câteva milioane de oameni, cari au pe pământul nostru un trecut istoric și tradițiile lor, dar cari nu sunt Români și nici n'au credința noastră. Dar în măsura, — în care își vor asimila interesele lor cu ale noastre, și vor contribui sincer la susținerea țării, — au dreptul de a-și desvolta limba, religia, cultura,

etc. și să trăiască frățeste cu noi Români pe acelaș pământ.

Noi Români le-am și dat acestor minorități drepturi ca aproape nicăieri în lume, fără nici o intervenție externă. Cu luarea în considerație a drepturilor justificate ale minorităților istorice — menținem principiul: România a Românilor! Cu asta trăim, cu asta murim, respectând drepturile minoritarilor.

A doua lozincă izvorește oarecum din prima. Dar trebuie o explicație: Noi Români nu suntem șovinști, nici ca neam, nici ca biserică. Eu constat aceasta ca un bătrân cu multă experiență. Puțini din fruntașii țării noastre au trecut prin atâtea frământări cum am trecut eu. Din fiu de țaran am devenit diacon, secretar, asesor, ieromonah, episcop, mitropolit, regent și sunt patriarh și prim-ministru; deci am ajuns la cea mai înaltă treaptă pe care-o poate răvni un pământean și în cursul acestor slujbe am putut să observ multe și să trag concluzii logice.

Astfel constat că de exemplu din punct de vedere național, noi nu numai că nu suntem intoleranți, ci deadreptul indolenți.

La fel și în cele religioase.

Noi n'avem nevoie, să vină de peste hotare emisari ai intereselor străine, să-și impună voința în anumite puncte de vedere și să spună, că noi închidem cel puțin câteva zeci de biserici ale cultelor minoritare pe zi.

La noi nu există un cult istoric care să nu fie favorizat cel puțin cu 50%₀, ba și chiar cu 100%₀ mai mult ca biserica noastră, dominantă.

Suntem foarte toleranți și toleranța este așa de mare, încât ne neglijam interesele noastre bisericesti, naționale și culturale. Dar toleranța și indolența noastră nu mai pot merge așa de departe, fără a ne periclita însuși viitorul și caracterul românesc al țării.

După război mai ales ne-au năpădit multe lifte, mulți străini — evrei, în așa număr că nu mai putem suporta pe trupul nostru atâția paraziti, cari ne istovesc forțele. Și aceasta n'o spun eu, ci datele statistice, matematici Sunt instituții, întreprinderi, ocupații, unde 50, 60, 70, 90 și chiar 95%₀ dintre beneficiari sunt străini; iar noi Români, slugile lor, în propria noastră țară. Se impune deci o revizie a celor cari au cotropit țara, mai ales după război. Și se impune aceasta, nu ca o intoleranță, ci ca o pază a existenței noastre și a țării noastre.

Străinii aceștia, intrați în țară prin fraudă,

corupție, încetățeniți tot așa, trebuie revizuiți și trimiși să-și facă o țară a lor. N'avem datoria a-i purta în spatele nostru.

Iată două maxime, două devize, sub pavăza cărora vrea să acționeze o parte din tineretul nostru. Dar o mare parte a tineretului a fost indus în eroare, neștiind că conducătorii lor s'au pus în servicii streine, în serviciul unor scopuri nepermise, pe care le descoperă abia acum Statul. Au început a practica violența, până la crimă, lucruri în afară de firea etnică a Românului. Astea-s mijloace nepermise, ne-necesare, chiar periculoase pentru viitorul Statului.

În alte țări unde cele două devize au fost aplicate, conducătorii bătrâni s'au bucurat de toată considerația și stima celor mai tineri.

Și acum câteva directive:

Veniți aici, la mine, constat abia, că nu este instituție mai necesară în aceste împrejurări, decât organizația noastră, care vă adună în fiecare an de pe plaiurile țării, la București, pentru ca să rivalizați nu în neascultare de părinți și profesori, ci să arătați care dintre voi este mai bine pregătit în școlile pe care le urmați.

Deci e bine, să dați ascultare bătrînului-tânăr conducător al vostru, căruia n'am cuvinte să-i mulțumesc pentru munca sa. Rămâneți ceea ce sunteți. Hărnicia, ascultarea și energia s'o cheltuiți în școli, să sorbiți din gura profesorilor tot duhul dragostei față de Tron, țară, biserică și școală; să adunați toate cunoștințele necesare pentru viață, ca atunci, — când veți fi pregătiți și maturi, — să intrați în viața practică și să îndepliniți cu succes, fiecare, rolul pe care vi l-a dat Dumnezeu.

Și acum un sfat final: să rămâneți în cadrele de a învăța și asculta până la 21—24 ani, având misiunea: studiu, cărți, învățătură, în cadrul unei educații religioase, căci toată viața neamului nostru este strîns legată de întreaga noastră tradiție național-bisericască de atâtea veacuri. Sufletul românesc este ca o pânză: cultura, religia, este bătătura, iar toate celelalte, etnicul cu calitățile sale sunt urzeala; dacă se desface ceva din ele, se desface tot, fiindcă sunt strâns legate în tot trecutul nostru.

După bacalaureat, în universitate, etc., să fiți sânguitori, căci cartea este prima voastră datorie. Eu am făcut 7 ani de studii universitare, superioare, studiind nopți întregi, ca să adun cunoștințele, de care atât de cu succes m'am folosit în carierele mele de dascăl, con-

silier, episcop, mitropolit, patriarh, regent, sau acum prim-ministru, făcând față îndatoririlor multiple. Închinați-vă studiului și Dumnezeu vă va ajuta.

Un mare pedagog Jules Simon, spunea : „Poporul acela va fi cel dintâi în lume, care va avea cele mai multe și mai bune școli“. Dar școală nu este numai aceea care te învață carte, care duce întreg tineretul unui neam numai spre slujbe, funcționarism, căci dacă tendința asta se generalizează, atunci se realizează maxima cunoscută : „cu gramatica ajungi adesea la nimica“. Nouă ne lipsește școala vieții. La Iași trăia un bătrân preot Naum, mort nebăgat în seamă, fiindcă a fost copleșit de talentul lui Eminescu. În poeziile lui are gândiri minunate. „Lumea este școala cea mare“, zice el, cu drept cuvânt ; restul este adeseori gramatică și nimica. Noi cei mari vedem zilnic, că ne lipsește școala practică. Avem gimnaziul și licee prea multe, care pentru viitor prezintă un adevărat pericol, întrucât tineretul nostru întreg tinde să ajungă la diplomă, ca să devie bugetivor. Politica partidelor a adus foarte mulți clienți în birouri și i-a făcut funcționari bugetivori, cari sug bugetul și nu pu' em împlini alte nevoi de stat. Avem un leghion întreg de trebuințe, pe cari nu le putem acoperi : drumuri, sănătate etc. Mă doare inima când văd câte necazuri bat la poarta președinției și nu se pot satisface. Dacă n'am avea vre-o 200 000 de funcționari în plus, am face minuni. Continuând situația aceasta devenim un neam de rozători ai bugetului. Mulți consumă și produc puțin.

Să venim deci și la școala practică a vieții, cum zice Naum ; și să scoatem absolvenți ai școalelor, care sunt ateliere productive, nu de consumație. Să avem meșteșugari în toate cele 17—18 mii de comune. Meșteșugarii buni sunt azi adevărații domni.

Eu aveam o mătușă săracă. Ș'apăi când am vrut să-i dau copiii la meșteșug ca să le asigur un viitor cinstit, a plâns cu hohote, spunând că vrea să-i facă domni cu școală. S'au prăpădit toți de sărăcie.

În clasa de mijloc burgheză a țării este forța neamului nostru. Nu râvniți toți la domnie, că prăpădim țara și neamul. Cei cari sunteți înzestrați în mod deosebit, ridicați-vă cât mai sus prin studiu și știință ; alții însă fie și cu bacalauratul să facă întocmai ca Sașii, să meargă să muncească la tarabă, atelier, devenind meșteșugari, negustori cu venite bune. Să vă dau un exemplu :

Părinții mei erau văzuți rău de Unguri, cari le-au distrus casa. Într'o zi văd că vine tata cu traista'n băț la Caransebeș, unde eram episcop, și-mi spune acest lucru. Le-am zidit apoi împreună cu o soră a mea altă casă nouă, de zid, dar toți meșteșugarii au fost numai Unguri și Sași ; nici un Român meșteșugar n'am găsit. Toate sutele de mii au intrat în punga străinilor. Asta este o neoibăgie periculoasă.

Străinii, cari și-au dat seama de importanța meșteșugului și a comerțului, sunt cei cari ne copleșesc și cruțările pe care le avem le dăm lor, căci noi n'avem meșteșugari. Am ajuns ca niște salahori, cări dăm Sâmbăta străinilor tot câștigul muncii noastre de o săptămână. Este o nouă iobăgie, mult mai mizerabilă ca cea veche în Transilvania, unde Românul da nobilului maghiar 1/10 din munca lui.

Deci unii carte și alții meșteșug, ocupații practice, cu cari să putem executa lozinca : România a Românilor. Alt exemplu : D. Malaxa a făcut o fabrică pentru țevi de oțel. Pentru meseria aceasta de oțel mai rafinată n'a putut găsi meșteșugari mecanici români și a fost silit, să aducă străini tocmai dela Paris, cari sunt plătiți cu și de trei ori mai mult, decât salariul unui inginer dela aceeași fabrică, cu studii înalte. Iată, ce bine se plătesc anumiți meșteșugari bine pregătiți. De 4—5 ori mai bine decât mulți directori de birou.

Nu este o rușine a munci. Munca este o virtute, fie că cioplești cu barda, fie că mănuești condeiul.

Sfatul meu este, să rămâneți elevi, ascultând pe părinții și profesorii voștri, nu așa cum fac unii, cari o apucă pe căi greșite. Iubiți-vă și respectați-vă părinții. Imi aduc aminte de marele Ionel Brătianu cum sta smirnă în fața mamei lui, Pia Brătianu, ori de câte ori o vedea și nu ieșea din cuvântul ei.

Și eu am avut fericirea să consider pe mama mea cu autoritatea cea mai mare pentru mine în viață. Fără sfatul ei nu am făcut nimic. Binecuvântarea părinților te ajută să te sui pe scara vieții sus de tot. Ascultați deci de părinții și de dascălii voștri.

Sorbiți toate cunoștințele lor ; și la vreme să aplicați în viață ca dintr'un rezervor de arme sufletești. Fiți disciplinați ; aveți răbdare de a munci și a sta în disciplină aspră sub paza celor mai mari, până ce bunul Dumnezeu va rândui să intrați pregătiți în viața socială.

În fine vă mulțumesc, că ați venit aici și accentuez că v'am dat sfaturi, porunci chiar, pe care e bine și pentru voi și pentru țară să le ascultați și să le îndepliniți.

O epocală aniversare cultural-bisericească

250 DE ANI DELA TIPĂRIREA PRIMEI BIBLII ROMÂNEȘTI A LUI ȘTEFAN VODĂ CANTACUZINO (1688)

de Prof. **DAN SIMONESCU**

Acum 250 ani, în jurul Mitropoliei din București era forfotă mare, călugării fiind ocupați nu numai cu rânduirea slujbelor bisericești ale marului post, dar și cu lucrul tiparului la BIBLIA românească, cerută grabnic de Șerban Cantacuzino, Domnul Țării-Românești.

Parcă un gând ascuns spunea Domnitorului să zorească pe episcopul Mitrofan, venit într'adins dela Huși să supravegheze tipărirea Bibliei; odată cu sfârșitul zilelor lui, care se apropia (mort la 29 Oct. 1688) trebuia sfârșit și tiparul; — și într'adevăr s'a sfârșit încă din luna Septembrie. Constantin Brâncoveanu, încă de când era mare logofăt, îndemna la tipărire; cu atât mai mult după ce „l-au coronat cu domnia“ a trebuit să cheltuiască cu broșarea și cu legarea coalelor trase, cu trimiterea exemplarelor pela mânăstiri, cărora le-o împărțea gratis, uneori și scump legate. Incepea, astfel, din ziua întâia a domniei lui o epocă nouă în mișcarea noastră literară și în vieța religioasă a Românilor.

Implinindu-se acum un sfert de mileniu dela publicarea celei dintâi Biblie românești, găsec nimerit să îndreptăm privirile spre trecut, scoțând la lumină unele lucruri aproape uitate.

Trebue să spunem dela început că lui Șerban Cantacuzino îi revine meritul de a fi visat cel dintâi o Biblie tipărită întregă, în limba română. Numai cu un an mai înainte ieșise din teascurile tipografiei grecești a lui Nicolae Glykys din Veneția, Biblia grecească (Divina Scriptura, Veneția 1687), închinată lui Șerban Cantacuzino. Editorul aducea în prefață atâtea laude domnitorului nostru, încât cu drept cuvânt se poate inchi-pui că el susținuse bănește publicarea acelei Biblie, pe care avea s'o folosească întregul orient ortodox, nu numai Români. Planul lui măreț, în câmpul cărții bisericești era cunoscut editorilor venețieni, pentru că se spune în acea prefață: „Iar că Te vei bucura de dar, e dovadă lămurită talmăcirea Sfintei Scripturi de către Tine și prefacerea din limba grecească în a Misilor și a Da-

copanionilor, înfățișând limpede dragostea Ta și prea călduroasa dorință față de sfintele și de Dumnezeu scrisele cărți“.

În vremurile de acum s'a făcut atâta svon când s'a tipărit o nouă traducere a Bibliei, dar acum 250 ani, când apărea prima Biblie românească?! Mai apăruse la 1688 părți din Biblie în românește, dar ele erau tipărite independent și la mari intervale de timp una de alta: Palia (Facerea și Eșirea), tip. la Orăștie (1582) traducere din ungurește; Psaltirea, tip. la Alba-Iulia (1651) și alta tip. de Dosoftei la Iași (1680); Parimule lui Solomon tip. la Iași tot de Dosoftei (1683) — toate acestea traduse din slavonește. Cărțile Noului Testament avuseseră o soartă mai bună; ele se găseau toate într'un volum tip. la Alba-Iulia (1648) de mitropolitul Simion Ștefan care îndreptase și completase — de data aceasta după original grecesc — o veche traducere a călugărului muntean Silvestru.

Deci prima idee mare și îndrăzneală pentru vremea aceia era de a strânge într'un singur volum și într'o nouă limbă unitară cărțile sfintei Scripturi, așa de răslețite până atunci.

Traducătorii Bibliei sunt amintiți în mod clar într'o notiță tipărită: „cu nevoința și îndireptarea celor ce s'au întâmplat Dascalii și mai mult deslușindu-se pre limba românească de cei mici și plecați dintru slugile Măriei Sale, Șerban fost al 2-lea logofăt și fratele lui Radul logofătul“. Și alte mărturii contemporane (Del Chiaro, 1718; Ioan Filstich, 1727) arată tot pe frații Greceni, cele mai modeste figuri de cărturari români, traducători ai Bibliei.

Dar nu era nevoie numai de traducători în românește. Sunt în Biblie uneori părți obscure, cărora trebue să li se dea interpretarea dogmatică cea mai potrivită. De multe ori, cei cari interpretează se deosibesc și astăzi între ei, în ce privește înțelegerea ce dau diferitelor fragmente biblice.

Pentru luminarea unor asemenea pasăgii ob-

scure, care apoi urmau a se îmbrăca în haina curată a limbii românești, așa cum o înțelegeau frații Greceni, a fost angajat un vestit teolog al timpului, arhiepiscopul Ghermano al Nișului (Serbia). După moartea acestuia, au mai fost consultați și alți eleniști, dintre care să nu uităm pe Stolnicul Const. Cantacuzino, care uimea pe călătorii străini cu învățătura lui teologică.

Este ciudat lucru că într-o vreme, în care noțiunea proprietății literare și a răspunderii nu prea exista, în Biblie sunt citate toate izvoarele consultate. Amintește 3 izvoade grecești: „al celor 70 de dascăli“, „izvodu tipărit la Frankofortu“ (ed. 1597, sau alte ediții) și Biblia tipărită la Veneția (1687), despre care am scris mai sus. Dar adaogă prefața, cu aceste izvoade grecești a alăturat și „alte izvoade vechi“ românești. O parte din aceste izvoade mai vechi sunt traduceri care se făcuse până la 1688 din Biblie, dar mai ales Noul Testament (Alba Iuliu 1648), de care se apropie mai mult ca limbă, uneori până la identitate.

Izvoadele mai vechi românești nu erau însă numai cele tipărite. Mai circula prin Țara Românească un manuscris care cuprindea traducerea Bibliei până la cartea a treia a Macabeilor (deci numai Vechiul Testament). Acest manuscris, descoperit abia în 1915, se află în depozitul Academiei Române (întors dela Moscova, cota 4389); el are o prefață de mare însemnătate pentru istoria literaturii române, pentru că arată precis că este o nouă traducere a Bibliei, îndreptată după una mai veche pe „care l-au fost prepus Nicolae Spătariul (Milescu) Moldovean“.

Iată cum o descoperire nouă a venit să confirme niște presupuneri mai vechi despre existența traducerii Bibliei de către spătarul Nicolae Milescu. În ce privește raportul dintre Biblia lui Șerban (1688) și traducerea lui Milescu (incepută la Constantinopol la 1662 și terminată în Stettin 1668) nu se vor compara textele între ele. Afară de aceasta, nici nu ni s'a transmis redacția lui Milescu, decât într-o formă mult schimbată, aceia anonimă a manuscrisului 4389, pe care deci nu putem pune mult temei; nu știm în ce măsură ea cuprinde textul lui Milescu.

Cu toate acestea s'au scris două lucrări în această privință, care ajung la concluzii cu totul opuse. D. prof. N. Iorga spune că „dela întregitorul lui Milescu, dela Milescu însuși vine ideea strălucitei Bibliei dela 1688. Și vine și, în cea mai mare parte — și în cea mai bună — stilul ei“. Un alt profesor, d. Solomon, spune că „această tradu-

cere (a lui Milescu) n'a fost cunoscută traducătorilor dela București“. După mine, adevărul trebuie căutat între aceste două păreri extreme: ideea traducerii unei Biblie unitare a apărut mai întâi în mintea lui Milescu, dar a realizat-o în formă tipărită chiar, Șerban Cantacuzino. Stilul Bibliei lui Șerban (1688) nu putem spune că este a lui Milescu însuși, până nu vom descoperi traducerea lui Milescu.

Însă, că traducătorii dela București (1688) au cunoscut direct sau indirect și traducerea lui Milescu, nu trebuie să ne îndoim, o spun ei înșiși („alte izvoade vechi“) și o arată pomenirea aceluiaș izvor comun: Biblia grecească dela Frankfurt, citată și în ms. 4389 și în Biblie (1688).

Comparând unele versete din Biblia (1688) și din ms. 4389, am văzut superioritatea ca stil (claritate, concisie, armonie) a versiunii tipărite (1688).

Biblia lui Șerban — s'a putut vedea cât de îndreptățită este această denumire — este un monument de limbă frumoasă românească, pe care o îndreaptă pe un drum nou, plin de poezie. Traducerile de până acum — chiar Biblia din ms. 4389 — făcându-se în bună parte din limba slavă, nu puteau reda frumusețile stilistice și bogăția vocabularului pe care le găseau în modelele grecești folosite de frații Greceni în traducerea lor. Limba grecească, cu o tradiție literară de veacuri, a fost în toate colțurile graiului românesc (Moldova, Ardeal, Țara-Românească); Biblia (1688) simbolizează înfrățirea tuturor cărturarilor români în sforțarea de a creia o limbă comună, limba literară românească.

Arta grafică intră și ea pe calea progresului cu această tipăritură, față de epoca anterioară. Astăzi chiar nu cred să se poată tipări o carte în folio mare, textul cu literă mică, pe 2 coloane, de aproape 1000 pagini, în 10 luni, în care s'a tipărit Biblia (1688).

Vieța noastră religioasă și cultura generațiilor trecute în domeniul teologiei s'au format din această Biblie, care cuprindea într-o limbă așa de frumoasă povestiri din istoria vechiului și noului testament. Traducerile mai noi ale Bibliei au pornit toate din cea dela 1688 și de foarte multe ori rămân în urma ei. Biblia dela 1688 a rămas în istoria literaturii românești ca o operă deschizătoare de drumuri, de o rară frumusețe prin limba ei armonioasă și aleasă.

MĂRTURISIREA DE CREDINȚĂ A UNUI SAVANT

În iarna acestui an am ascultat la radio conferința unui român, al cărui nume îl trecem sub tăcere, în care conferința tratând despre „teoria raselor” aducea mari elogii teoriilor materialiste, care se ocupă despre originea omului.

Căzându-mi în mână câteva fragmente din conferința unui celebru savant englez în care combate teoriile materialiste perimate, pronunțându-se în favoarea adevărilor creștine, am socotit necesar să le dau publicității spre a se vedea că ceea ce susține un conferențiar român, este condamnat de către mari savanți din străinătate. Strălucitul fizician englez, *Sir Ambrose Fleming*, care a contribuit foarte mult la dezvoltarea aplicării „electrologiei” și mai ales a telegrafiei fără fir, președintele institutului „Victoria” și al societății de filosofie a Mării-Britanii, într’o cuvântare prezidențială, mai anii trecuți, a dezvoltat subiectul: „*Antropologia contimporană în raport cu expunerea „Scripturei” despre descinderea omului*”. A doua zi după conferință ziarele pline de entuziasm elogiau pe conferențiar, spunând între altele: „Fleming nu numai că își încrucișează sabia cu evoluționiștii, dar mai mult dă expresie științifică credinței creștine fără rezervă în revelațiunea creștină și în autenticitatea minunilor menționate de Sf. Evanghelie” (din ziarul Curch Times).

Desprindem câteva fragmente din conferință: „Biologii materialişti nu ar fi acceptat independența aceluia, pe care îl numim spirit sau duh, separată de energia creerului. Ar fi spus că encefalul în acțiune este ceea ce se numește spirit și că nu mai există nimic dacă dispare creerul. Există totuși numeroase și puternice indicii, că sufletul e ceva mai mult decât creerul, deși acesta poate servi de organ sufletului.

Inclinațiunile, demne de remarcat, ale unor copii în matematică și muzică, darurile artistice, care uneori se diminuează cu vârsta, precum și evenimentul că marile talente intelectuale nu se găsesc în analogie cu mărimea encefalului, sunt eminentamente extrem de interesante.

O convingere, care a devenit aproape mondială, după cum se constată în obiceiurile tradiționale dela înmormântări și în fenomenele conștiinței morale, este că moartea trupeză nu pune punct pentru totdeauna existenței personale a ființelor umane. Adevărul că omul dela prima manifestare a dovedit că posedă noțiuni religioase, care sub forma simplă a animismului sau politeismului oferă convingerea unui sentiment, că există puteri nevăzute, cărora omul trebuie să se supună și să le adore.

Intr’o epocă de mai târziu, adăposturile înghebate cu mâna omului au servit pentru ceremoniile religioase. Nici un alt animal nu arată nici cea mai infimă urmă a unei asemenea abilități sau a unui atare simț. Această manifestare se mărginește absolut numai la genul pe care-l numim „ființe omenesti”. Mai mult, realizările uimitoare intelectuale, artistice, morale și sociale ale acestei creaturi, numită om, nu pot fi atribuite simplelor mișcări sau pozițiuni ale atomilor materiali, care constituiesc encefalul. Pentru aceasta, ori ce ar susține materialistul curat, verdictul omenirii întregi este că corpul omenesc nu-i nimic”.

„Nu putem socoti că avem vreo dovadă serioasă despre evoluția omului contimporan dintr’o pereche de fiare. Deasemenea nu avem nici cea mai infimă cunoștință cum s’a umplut prima dată spațiul gol cu cea mai elementară formă de materie și nici nu avem vreo idee

sigură despre proveniența vieții în genere. Aici, așa dar, se întind două prăpăstii uriașe, pe care nicio teorie evoluționistă n'a reușit să le apropie. Între spiritul omului și al animalului există deosebire enormă, iar problema la care trebuie să răspundă evoluționistul este: Dacă omul și antropozii pitici au un strămoș comun, cum se explică că toate însușirile de reproducere, de a se îmbrăca, a picta etc., se prezintă (?) într'un grad înalt la om și lipsesc cu desăvârșire la animalul paralel?

„Insușirea esențială a omului este autoconștiința, are conștiința de existența sa, gândeste și vorbește. El are personalitate. De aceea reese că singura și adevărata sursă a autoconștiinței umane trebuie să fie „Ființa“ care posedă conștiință de sine, logică și voință, adică „personalitate“.

„Prin urmare putem, în mod excepțional, să afirmăm că originea omului trebuie acordată forței creatoare a unui Creator suprem, a unei Minți și Voințe transcendente.

Oricum, nu putem presupune că, un simplu termen abstract „evoluție“ care înseamnă „schimbarea treptată“ poate fi cauza reală în înțelesul științific. Nu avem nicio dovadă suficientă a existenței de schelete pentru a justifica ipoteza că într'adevăr au existat în timpuri îndepărtate tipuri intermediare de ființe organice sau de strămoși comuni omului și piticului în așa număr și în atâtea tipuri variate, încât să se sprijine teoria evoluționistă“.

„Creierea omului după chipul și asemănarea lui Dumnezeu echivalează de a-l crea după chipul Fiului Său. Era posibil ca acest lucru să fie raportat numai la forma trupestă?”

Nu trebuie mai de grabă să se refere mai întâi la asemănarea și acordul cu natura intelectuală și spirituală?”

— Ne mărginim deocamdată numai la aceste succinte fragmente, din care se poate constata limpede cu câtă autoritate acest neîntrecut fizician pornește o cruciadă fățișă împotriva atacurilor netemeinice ale unor oameni de știință îndreptate intenționat contra creștinismului și cu câtă convingere pledează pentru adevărurile propagate de doctrina lui Hristos. Concluzia rămâne la discreția fiecăruia.

Pr. NIC. D. TANASESCU - Cocioc

PREOȚI ȘI ÎNVĂȚĂTORI, LA DATORIE

„Încep să fie chemate tot mai poruncitor, cu glasul conștiinței naționale trezite în toate colțurile țării, elementele care alcătuiesc temeiul consolidării morale a neamului, la marea mobilizare prin care fiecare trebuie să-și dea măsura capacității, a muncii și a împlinirii datoriei în misiunea ce li s'a încredințat.

Printre aceștia, în principalul loc stau preoții și învățătorii, factorii de împrăștiere a lumii în rândurile celor mulți, aceia cari ajută la modelarea caracterelor, care săvârșesc educația spirituală părăsită timp îndelungat în mâinile politicianilor de tot soiul, cufundați astăzi în sumbră amintire.

Un asemenea glas, de chemare la datorie a preoților și învățătorilor se ridică, sugestiv, într'unul din ultimele numere ale bătrânei foi ardelen „Gazeta Transilvaniei“ care, înregistrând cu satisfacție interzicerea lor prin noul pact fundamental, de a se mai amesteca în politică, arată cum din cauza neglijenței condamnabile de până acum temelia Bisericii autocefale române era subminată de diferite secte religioase care-și făcuseră ușor drum, datorită faptului că păstorul sufletesc era cele de mai multe ori lipsă la datorie.

Vorbind în special de Biserica ardeleană, care a jucat un rol atât de covârșitor în lupta de salvare a limbii și eticului românesc, d. N. Simionescu, autorul articolului, exclamă hotărât către păstorii sufletești: Înapoi la anvon, căci de acolo din înălțimea lui veți face adevărata faptă patriotică prin întărirea credinței în Biserică, Rege și neam — iar către luminătorii satelor, învățătorii: Înapoi la catedră, luminați tinerele vlăstare, făuriți caractere, pregătiți pentru lupta acerbă de mâine, sădiți-le în suflete iubirea de rege și neam.

Preoții și învățătorii, chemați la datorie, în primul rând, prin noua așezare constituțională, sunt astfel de pretutindeni îndemnați și așteptați la îndeplinirea marelui operă începute pentru consolidarea țării inițiată cu strălucită autoritate de însuși Suveranul în ale cărui hotărâri se concretizează cele mai înalte aspirații ale neamului.

E o chemare supremă de a cărei ascultare se leagă astăzi, hotărât, sorții biruinței desăvârșite, îndelung așteptată și pregătită de factorii culturali și spirituali, ctitori ai istoriei“.

N. R.

Comemorarea Mitropolitului Veniamin Costache

Festivitatea organizată de Cercul ieșenilor din București, la Ateneul Român

Din inițiativa Cercului ieșenilor din București, s'a ținut la Ateneul Român, o ședință festivă de comemorare a marelui mitropolit al Moldovei, Veniamin Costache.

Cuvântarea d-lui Gr. Trancu-Iași

D. Grigore Trancu-Iași, fost ministru, președintele Cercului ieșenilor, deschizând ședința, la ora 11 dim., a arătat că Cercul ieșenilor, urmând seria marilor comemorări ale ilustrațiilor reprezentanți ai vieții culturale a Moldovei, comemorează azi luminoasa figură a marelui mitropolit Veniamin Costache.

Cât a fost de iubit Veniamin Costache se vede din petiția pe care toți cetățenii Iașului, indiferent de stare, o adresează Domnitorului, cerând revenirea lui în scaunul metropolitan. „Ne lipsește mângâierea duhovnicească“, scriau ei cerând readucerea în scaun a adevăratului lor păstor.

E datoria noastră să evocăm figurile marelui neamului, cum a fost aceia a lui Veniamin Costache, care nu se mulțumia să officieze numai în altarul bisericii, ci predica în altarul sfânt al neamului.

Am stat și eu pe aceeași stradă Lozonschi, din Iași, unde erau așezămintele lui. Și nu pot să nu evoc figura evlavioasă a acelei maici Elisabeta Costache, pe care a pictat-o Grigorescu, ca sfântă, în mănăstirea Agapia.

Opera oamenilor mari nu e numai în viața lor, ci în ceea ce rămâne pe urma lor. Și mitropolitul Veniamin a fost unul dintre aceștia, care a lăsat ceva în urma lui. El nu concepea biserica fără patrie și patria fără biserică.

Iată de ce, salutând aici pe urmașii marelui mitropolit, cari se găsesc în mijlocul nostru, pe I. P. S. Patriarh și ai mitropoliților Moldovei și Bucovinei, le arătăm și lor și tuturor, că înțelegem să păstrăm vii în sufletul nostru faptele

lui, care ne pot servi de îndrumar.

Nu putem uita opera marelui mitropolit. Și urăm celor care se adapă la lumina școlii lui, ca din mijlocul lor să răsară și patrioți și cărturari și preoți de seamă.

Cuvântarea P. S. vicar Veniamin

P. S. Veniamin, vicarul sf. Patriarhiei, vorbind în numele I. P. S. Patriarh, care se află departe, ca reprezentant al țării, începe prin creștinescul „Hristos a înviat!“

Era o vreme — continuă P. S. Sa — când boerii se ocupau îndeaproape de biserică, înzestrau sfinte locașuri și dintre ei ieșeau chiar episcopi și mitropoliți de seamă. Așa era pe vremile acelea. Și ne amintim dintre ei, pe Teoctist, pe Dosoftei, creatorul poeziei românești, pe Iacob I și pe Iacob al 2-lea, Stamate, care a tipărit cele dintâi cărți didactice; apoi Sofronie și Calinic, din neamul boerilor Miclești, după cari a urcat scaunul metropolitan Veniamin Costache. El s'a născut la 1768. A învățat întâi limba grecească, apoi a studiat în școala sistematică dela Trei Ierarhi. Dar a fugit de aici spre a se duce la mănăstirea Neamțului, căci idealul lui era viața călugărească. Dar înainte de a ajunge acolo, părinții i-au dat de urmă și l-au adus acasă. Ei au consimțit apoi, la rugămintea unei rude, să-l dea pe copilul lor Vasile la călugărie, în mâinile episcopului Iacob Stamate, care l-a făcut diacon la vârsta de 15 ani, dându-i numele de Veniamin. De aci e făcut arhidiacon. Și în această calitate e chemat la Iași și făcut egumen al mănăstirii Sf. Spiridon.

Când ajunge mitropolit Iacob Stamate, el e ales episcop al Hușilor, în vârstă fiind de numai 24 ani. La 28 de ani, e trecut la Roman, iar la vârsta de 35 ani e chemat la treapta de mitropolit al Moldovei.

Blândețea, bunătațea, iubirea de săraci, religiozitatea, piozitatea, cultura, patriotismul, erau calitățile sale. El a păstorit astfel până la 1842, când s'a retras din scaun de buna voie a sa, fiind chemat apoi întru Domnul, la 1846.

Viața lui e plină de multe fapte însemnate, atât pe terenul religios, cât și pe cel al patriotismului.

Până la el, limba românească era bună numai pentru popor, în timp ce în școală se învăța limba grecească. El stăruie către domnitor de se înființează școli în limba română în mai multe orașe ale țării. Iar la 1804 întemeiază cel dintâi seminar pentru pregătirea preoților, la Socola și școala lui capătă în curând un mare renume, chiar peste hotare.

Mitropolitul Veniamin a înființat și o tipografie din care multe cărți bune au eșit. Și încheind, mă rog bunului Dumnezeu să ne învrednicească a avea cât mai mulți mitropoliți buni, de felul lui Veniamin, spre binele patriei.

In numele ministerului cultelor

Pr. *Eugen Bărbulescu*, președintele asoc. generale a clerului „Ajutorul“, vorbind în numele ministerului cultelor, a relevat importanța operei culturale a mitropolitului Veniamin Costache. Activitatea lui a fost dintre cele mai rodnice. Și izvoarele de apă vie, care au țâșnit din mintea și din sufletul acestui mare ierarh, au udat vreme de mai bine de un veac, ogoarele culturii și credinței noastre creștine ortodoxe românești.

Numele lui Veniamin Costache rămâne în istoria culturii românești, alături de ale marilor săi înaintași: Antim Ivireanul, Andrei Șaguna, Nifon, Dionisie, Chesarie, etc., a cărui simplă pomenire recheamă în minte mari fapte și nepieritoare realizări.

In numele învățământului teologic

Pr. prof. *V. Iordăchescu*, a subliniat cât de adânc a pătruns figura marelui mitropolit Veniamin, în istoria bisericii românești, spunând că dacă am încerca să trecem cu vederea activitatea lui, n'am mai înțelege o bună parte din istoria bisericii și a culturii românești.

Apariția lui Veniamin Costache este cea mai strălucită dovadă că nu numai masele contribuie la progresul culturii, ci și apariția unei personalități de seamă aduce contribuții de mare valoare în această direcție. Astfel, este de nețăgă-

duit că activitatea lui Veniamin Costache a produs o adevărată iluminare a epocii în care el a trăit. Ea a corespuns unor mari necesități ale vremii. Iar pentru noi, comemorarea lui constituie o adevărată lecție de educație.

Pr. prof. arhim. *Iuliu Scriban* a făcut elogiul marelui mitropolit comemorat azi, vorbind în numele facultății de teologie dela Chișinău, care se consideră ca o prelungire a spiritului cultural inaugurat la Iași de mitropolitul Veniamin Costache.

Poate s'ar întrista azi mitropolitul văzând unele fapte ce se petrec în ctitoria lui. Căci viața monahală era mai frățească pe vremea lui.

Pr. prof. *Rell* vorbind în numele facultății de teologie din Cernăuți, amintește câteva episoade mai puțin cunoscute din viața marelui mitropolit, cum este acela al refugiului lui în Bucovina, la 1821, contribuind prin șederea lui acolo, la întărirea legăturilor de frăție ale românilor bucovineni și moldoveni. Și îndemnați de el au trecut mai târziu în Moldova, bărbați de seamă ai Bucovinei.

Pr. dr. *Haralambie Roventza*, directorul internatului teologic Radu Vodă din Capitală, în numele facultății de teologie din București, a prezentat cele trei caracteristici esențiale ale personalității mitropolitului Veniamin Costache: aceea de creator și unificator de școală și cultură românească; de tip ideal de conducător de nație și biserică și de propovăduitor de românism de naționalism, în înțelesul modern al cuvântului, așezându-se în acest fel, în rândul creatorilor unității românești.

Alte cuvântări

Pr. *Petre Partenie*, președintele asoc. generale a preoților din România, a subliniat că mitropolitul Veniamin Costache este un fericit exemplu pentru tineretul din toate timpurile, pentru munca, patriotismul și credința lui. El a fost și un precursor al unității spirituale a neamului, prin toată activitatea lui, prin patriotismul și opera lui culturală. Iar numele lui a trecut în istorie și în antologie.

Pr. *D. Georgescu*, în numele soc. ortodoxe naționale a femeilor române, a relevat activitatea marelui mitropolit pentru luminarea poporului și în deosebi a tineretului.

Pe părinții cari nu dau bune învățături fiilor lor, el îi socotea ca pe ucigași. Căci ucigașii despart numai trupul de suflet, iar aceștia despart și trupul de suflet și sufletul de Dumnezeu.

D. prof. Șerban, în numele asociației transilvane pentru cultura poporului român (Astra), a arătat că viața mitropolitului Veniamin, ca și aceea a Astrei, mărturisesc că un popor merită să trăiască pentru ce poate da el bun omenirii.

Veniamin Costache s'a inspirat adesea din ideile celor de peste munți și a adus de acolo profesori pentru școala sa, legând astfel spiritul moldovean de cel ardelean.

D-sa face apoi o paralelă între marii ierarhi și cărturari din Ardeal și Moldova, a căror operă a fost hotărâtoare pentru îndrumarea spirituală a neamului românesc. Biserica, prin reprezentanții ei, a fost cea mai creatoare de valori dintre instituțiile a neamului.

D. Ioan Băltărețu, student în teologie, a arătat că viețile marilor oameni ai neamului, cum a fost Veniamin Costache, servesc de cel mai bun îndrumar tinerilor care se dedică slovelor cărții și mai ales celor bis.ricești. Și a relevat un episod din spre sfârșitul vieții marelui ierarh, care, după o îndelungată arhipăstorie, a fost nevoit a se retrage, în 1842, la mănăstire, spunând că face aceasta din cauza poverii anilor, în rea-

litate însă, pentru că nu voia să ia asupra-și o schimbare a canoanelor.

D. Ene Branște, în numele studenților în teologie din București, a arătat că una din marile virtuți ale mitropolitului Veniamin Costache, a fost aceea a muncii și cugetării în liniște și tăcere. El a fost pildă de modestie și cinstie.

Dela el putem lua învățătură de a cinsti și a urma pe cei bătrâni, bogăți în ani și în fapte.

Elevul Olaru, dela seminarul Veniamin Costache, în numele Pr. Negoită, directorul seminarului, a arătat cum cresc copiii în școala lui Veniamin, muștrați de figura lui când nu-și fac datoria și fericiți atunci când își împlinesc rostul.

Spiritul și gândul lui trebuie să se întrupeze în noi și numai atunci își vor fi atins scopul.

Elevul a terminat recitând imnul seminarului, alcătuit de el.

*

Corul soc. muzicale „Cezar Frank“, de sub conducerea maestrului Ștefan Popescu, a intonat apoi: „Pre tine te laudăm“, „Iisus prunc“, „Marș regal“ și „Imnul regal“, după care comemorarea s'a terminat, la ora 2 d. a.

I. V. M.

TREI SEMNE

Credința, desigur că mai întâi este un fapt lăuntric. Dar nu-i mai puțin adevărat, că ea trebuie să se manifeste și în afară. Că dacă nu se manifestă, înseamnă că nu este. Că după manifestările din afară se judecă credința din lăuntru. Ceeace foarte frumos ne spune sf. apostol Iacob în epistola sa, la capitolul II vers. 18 : „Arată-mi tu credința ta din faptele tale și eu îți voi arăta ție din faptele mele credința mea“.

Icoana, vasul cu aghiazmă și calendarul bisericesc cel oficial de perete sunt trei semne, trei mărturii exterioare, printre atâtea altele, după care se poate cunoaște credința și creștinul ortodox. Nu numai pentru un preot, dar pentru oricine, care dorește să știe, de cum intră în casa cuiva, dacă acela este creștin ortodox de calitate, Icoana, vasul cu aghiazmă și calendarul bisericesc cel oficial de perete sunt primele indicii, care mărturisesc puternic despre aceasta. Pentru că cel care nu dă toată atenția cuvenită acestor trei semne enumerate mai sus, înseamnă că este sau *sectant* sau *indiferent* față de cele religioase.

În adevăr, sectantul, din rea credință, aruncă toate tainele și semnele exterioare ale bisericii ortodoxe. Le aruncă, pentru că este fățarnic. Pentru că este un fel de speculant al credinței interioare. Pentru că voește să pescuiască în apă tulbură și să nu fie descoperit. Pentru că umblând să înșele pe naivi, aruncă tocmai semnele exterioare, care arată proveniența și sursa. Sectantului nu-i convin asemenea semne și nu-i vor

conveni niciodată. Că altfel, s'ar da pe față răutatea și falsitatea sa.

În al doilea rând, indiferenții, semidoctii și diletanții de ușurați și de spoială nu dau toată atenția cuvenită acestora. Ai să vezi orice prin casele lor, numai icoană, vas cu aghiazmă și calendar bisericesc oficial de perete, nu. Ai să vezi spre exemplu, tablouri obscene, poze, reprezentând artiste de cinematograf, statuete și sticle de parfumuri, foi pe care sunt imprimate diferite romanțe și versuri erotice ; dar n'ai să vezi niciodată icoană, vas cu aghiazmă și calendar bisericesc oficial de perete. Sau dacă vezi vr'unele, le vezi izolate pela colțuri, par'că le-ar fi rușine de ele.

Ar trebui dar, ca să se înceapă o adevărată campanie din partea preoțimei noastre, spre a convinge pe credincioși, ca fiecare să aibă prin casele lor la locul de cinst, atât icoană și vas cu aghiazmă, cât și calendar bisericesc oficial de perete. Pentru că pe lângă valoarea lor aparte, această triadă de semne ajută foarte mult pe preot în patrula sa de recunoaștere printre enoriași. Este bine dar, ca preoții să le socotească și ca atare. Pentru că mulți se laudă astăzi cu ortodoxia lor, dar puțini sunt cei cari pot să și-o și legitimizeze.

Cea mai bună legitimație de ortodoxie însă, până a cerceta lucrurile mai afund, o dă o icoană, o sticlă cu aghiazmă și un calendar bisericesc oficial, tustrele așezate la rând pe peretele dinspre răsărit al camerei noastre de locuit.

Preotul ILIE DUMITRU
Verbila-Prahova

PELERINAJUL SEMINARULUI „NIFON“ și al asociației nifoniștilor la mănăstirea Cernica

A ASISTAT ȘI I. P. S. PATRIARH

F Seminarul „Nifon Mitropolitul“ din Capitală, — efori, profesori, elevi, — împreună cu asociația nifoniștilor, al cărei președinte de onoare este d. Stelian Popescu, directorul ziarului Universul, au făcut, Duminică, 29 Mai, pelerinajul tradițional la Mănăstirea Cernica, în al cărei cimitir odihnește de veci marele ctitor al acestei școale teologice de elită a țării, Nifon Mitropolitul, dela a cărui moarte se împlinesc anul acesta 63 de ani.

Dimineața s'au slujit ortrina și liturgia în mare sobor de preoți, profesori ai seminarului și călugări ai mănăstirii, în biserica cea mare „Sf. Nicolae“. Asistau: eforii așezămintelor, d-nii Alex. Gogu, Emil Lăzărescu și Alexandru Ștefănescu; reprez. sf. patriarhii, pr. profesor Mihail Bulacu, cons. referent; d. Stancu Bradășteanu, director general la culte, din partea ministerului cultelor și artelor; profesorii școalei pr dr. Olimp Căciulă, directorul seminarului; Aurel Garoescu, secretar general al ministerului justiției; prof. Ștefănescu, Dumitrache, Saru, Dianu, Ionescu-Boteni, V. Nicolau, pr. Gr. Popescu, pr. Al. Constantinescu, pr. Moisescu, d-nii Mihail Vulpescu, Cociu, Barbier, Chițescu, dr. Virgil Mihăilescu, Chiriacescu, dr. Nic. Mărgescu, medicul școalei, diacon Uncu, etc.; din partea familiei ctitorului d-nii Butculescu, Virgil Ulvișneanu, Alex. Emil Lăzărescu, general Gh. Garoescu; din partea asoc. nifoniștilor d-nii I. Popescu-Pasărea, Mihail Lungianu, C. Stănescu, director general în ministerul muncii și ocrotirilor sociale, Ștefan Popescu, etc.

La ora 11 dim. a sosit, cu mașina, I. P. S. Patriarh dr. Miron Cristea, președintele consiliului de miniștri, însoțit de p. c. Inochentie, marele eclesiarh al sf. patriarhii.

I. P. S. Patriarh a fost întâmpinat de elevii seminarului monahal „Cernica“ și corpul didactic în frunte cu p. c. arhimandrit mitrofor Chesarie Păunescu. Elevii monahi ai seminarului au intonat imnul patriarhal. Apoi I. P. S. Sa Patriarhul a fost condus în biserica cea mare „Sf. Nicolae“, unde a fost primit cu Sf. Evanghelie de soborul preoților și călugărilor, în timp ce elevii nifoniști cântau puternicul imn patriarhal al răposatului Gh. Cucu, sub conducerea d-lui prof. Mih. Vulpescu.

Slujba parastasului de pomenirea marelui Nifon Mitropolitul a fost săvârșită în sobor, cu p. c. arhimandrit mitrofor Chesarie Păunescu în frunte, răspunsurile fiind date impunător, de corul sem. „Nifon“.

După săvârșirea parastasului, I. P. S. Patriarh s'a retras la stăreție, de unde apoi s'a întors la sf. patriarhie.

Pelerinii, în frunte cu soborul, au făcut eșire la mormântul Mitropolitului Nifon, unde s'a oficiat iarăș micul parastas.

La ora 12 jum., în curtea stăreției, s'a servit o masă de pomenire la care au participat eforii, profesorii, nifoniștii și toți invitații.

Din partea așezămintelor, d. efor EMIL LĂZĂRESCU a amintit, în cuvinte alese, marea faptă testamentară, spirituală, morală și materială a mitropolitului Nifon. A enumerat câteva personalități de seamă ale țării, eșite din laboratorul educativ și instructiv, care este seminarul „Nifon“.

Intre acestea — spune d-sa — cu mândrie socotim pe d. Stelian Popescu, directorul marelui tribune naționaliste și creștine „Universul“, și îi aduce și cu acest prilej, mari mulțumiri pentru importanta donație de 800.000 lei făcută semi-

narului în scopul încurajării prin premii a elevilor meritoși.

D. NIC. BUTCULESCU relevă caracterul sărbătorilor nifoniste : religios, fiind ale unei școli teologice ; familiar, așezământul fiind condus și îndrumat de membrii unei familii ilustre, fără sprijinul rece al statului și intelectual, școala având continuu un corp profesoral bine pregătit.

D. prof. AUREL GAROESCU, secretar general al ministerului justiției, a vorbit în numele corpului didactic al seminarului, fiind cel mai vechi profesor al școlii. Mitropoliitul Nifon — a spus d-sa — a lăsat poruncă să fie prăznuit anual, la Cernica de efori, rude, profesori și școlari, fiindcă aci, în atmosfera calmă și pioasă, departe de zgomotul orașului, toți se pot reculege și închina. Mare i-a fost fapta, înființând și înzestrând acest seminar pentru luminarea poporului. Să ne întrebăm, deci, sub spiritul lui, dacă i-am împlinit porunca. Noi, profesorii, sămănători de învățătură, de credință și iubire de patrie, putem să răspundem că ne facem datoria. Fie ca și elevii noștri, acolo unde vor merge să-și facă pe a lor, întărind puterile sufletești ale neamului.

Ca un pios omagiu d-sa propune și se păstrează o clipă de reculegere pentru mitropoliitul Nifon.

Pr. prof. MIH. BULACU, consilier cultural, relevă înalta valoare testamentară a Mitropoliitului Nifon, o capod'operă de simfirie creștinească și românească, ce poate fi o maximă de viață pentru toți. Urează nouă înflorire acestui vechiu așezământ, sub purtarea de grijă al înal-

tului conducător al bisericii și învățăturii teologice, I. P. S. Patriarh dr. Miron Cristea.

D. STANCU BRĂDIȘTEANU, vorbind din partea ministerului cultelor, a spus că prin seminarii s'a format intelectualicește pătura țărănească. Elementele bune dela sate, mai toate au învățătură seminaristă și în primul rând „Nifonul“ a dat țării valori de seamă. De aceea recunoștința dvs. se poate împleni cu a țării întregi pentru marea faptă culturală a mitropoliitului Nifon. În numele P. S. episcop Nicolae Colan, ministrul educației și a cultelor, d-sa urează prosperitate școlii și elogiază memoria ctitorului.

Pr. dr. OLIMP CĂCIULĂ, directorul seminarului „Nifon“, arată importanța comemorării întemeetorului școlii pentru tinerii elevi. Sf. sa a spus că eforii se pot socoti ca stăpânii blajini ai stupului, profesorii ca regine bune păstrătoare ale tradiției culturale, iar elevii ca albine harnice lucrătoare. Societatea românească și biserica în special au cules și vor culege roade bune din stupul seminarului „Nifon“.

A mulțumit apoi eforilor, de grija ce o poartă școlii, omagiind memoria defunctului întemeetor.

D. prof. C. STĂNESCU, director g-ral în ministerul muncii și ocrotirilor sociale, încheie, stăruind asupra adevărului că din toată viața nu rămâne decât fapta și ca să înflorească mereu trebuie să i se arate recunoștință, fiindcă singur parfumul acestei flori rare o desvoltă și o înmulțește.

D. prof. MIHAIL VULPESCU a executat, cu măiestrie, Slava, glas 6, din Joia cea mare, iar corul elevilor a cântat mișcător imnul nifoniștilor și mai multe bucăți religioase.

M. I. PREDESCU

S'A INFIINȚAT „FUNDAȚIA MAGLAVIT“

Ridicarea unei mănăstiri pe locul sfânt. Un proiect vast pentru clădirea unor numeroase așezăminte ospitalicești și de asistență socială.

In „Monitorul Oficial“ a apărut legea pentru înființarea și organizarea „Fundațiunii Maglavit“ al cărei text îl dăm mai jos :

ART. 1. — Se înființează o fundațiune denumită „Fundațiunea Maglavit“.

Sediul acestei fundațiuni este în comuna Maglavit, jud. Dolj.

ART. 2. — Fundațiunea are personalitate juridică și este pusă sub tutela, îndrumarea, supravegherea și controlul Patriarhiei române, ca Stavropighie, conform adresei nr. 4782 din 1938, a Episcopiei Râmnicului-Noul-Severin, aprobată de Sf. Sinod cu adresa nr. 830 din 4 Aprilie 1938.

ART. 3. — Scopul fundației este :

a) Să administreze fondurile și bunurile fundațiunii ;

b) Să clădească în com. Maglavit o Sf. Mănăstire numită „Mănăstirea Maglavit“ care să cuprindă locașul Bisericii și celelalte clădiri necesare unei mănăstiri ;

c) Să construiască în localitate așezăminte de asistență socială, ca : spitale, aziluri, orfelinate, cămine culturale, etc. și să le înzestreze cu toate cele necesare. Planul și devizul acestor clădiri, ca și lăcașul mănăstiresc cu depedințele sale, trebuie să aibă aprobarea Patriarhului României.

d) Să editeze cărți, reviste sau ziare, cu caracter religios ;

e) Să sprijinească de bună stare a Locului Sfânt.

ART. 4. — Veniturile acestei fundațiuni provin din :

a) Suma de lei 2.500.000, colectată dela pelerinii veniți la Maglavit, și care se află depusă pe numele ciobanului Petre Gheorghe Lupu, la Casa de Economie și Cecuri Poștale ;

b) Sumele ce se vor colecta în viitor dela pelerini ;

c) Donații sau legate ;

d) Subvenții dela Stat.

Conducerea Fundației

ART. 5. — Fundațiunea va fi condusă de Patriarh, ca șef suprem al Bisericii Ortodoxe Române. În lipsa lui, stă la fața locului starețul numit de Patriarh pe termen de 6 ani.

Starețul va fi ajutat în administrația fundațiunii de un comitet compus din :

a) Ciobanul Petre Gheorghe Lupu, ca președinte de onoare ;

b) Starețul Mănăstirii ;

c) Un delegat al Sf. Sinod ;

d) Primarul sau președintele comisiunii intermare, ori un delegat al primăriei Maglavit ;

e) Un episcop al Episcopiei Madona Dudu din Craiova, ca proprietară a locului numit „Buturuga“ ;

f) Medicul primar sau delegatul său, medic în localitate.

Participarea membrilor delegați încetează odată cu pierderea calității în baza căreia intră în componerea comitetului.

Rudele până la al patrulea grad, de sânge sau de cuscrie, nu pot face parte din comitet.

ART. 6. — Comitetul are un președinte activ în persoana starețului Mănăstirii Maglavit și un vice-președinte desemnat de comitet și întărit de Patriarh.

Când e de față delegatul Sf. Sinod, președeaș el.

Comitetul poate lucra numai dacă vor fi de față cel puțin 3 membri, luând hotăriri cu majoritatea celor prezenți.

Modul de funcționare

ART. 7. — Comitetul întocmește în fiecare an bugetul de venituri și cheltuieli ale fundației, pe care-l înaintează spre aprobare la Eforia Bisericii Ortodoxe a României din București.

După expirarea anului bugetar întocmește conturile de gestiune pe care le înaintează de asemenea spre revizuire și descărcare la Eforia Bisericii Ortodoxe Române.

ART. 8. — Fundația va fi valabil reprezentată față de terți sau de autorități, de către delegatul Patriarhului României, sau de către starețul mănăstirii, în baza unei delegații scrise, dată de către Patriarh

În caz când din orice împrejurări, s'ar produce schimbări în comitet, Patriarhul va dispune ocuparea locurilor vacante și va desemna persoanele în conformitate cu art. 8 de mai sus.

ART. 10. — Actualul comitet, însărcinat cu strângerea și conservarea sumelor colectate, se desființează, iar registrele, inventarul cancelariei și casa de bani existentă, ofrandele strânse, precum și carnetul sumelor depuse, se vor încredința comitetului ce se va constitui potrivit prezentei legi, după ce gestiunea trecută va fi verificată de o comisiune compusă dintr'un delegat al Patriarhiei și directorul contabilității din Ministerul Cultelor.

ART. 11. — Pe lângă atribuțiunile de administrație, comitetul constituit conform prezentei legi, va avea dreptul să-și reglementeze activitatea comercială din jurul locului sfânt, ținând seamă în primul rând de nevoia de a nu se aduce atingere sentimentului religios ce trebuie să inspire acest loc. El va dispune și ridicarea sumei depusă la Casa de Economie și Cecuri Poștale pe numele ciobanului Petre Lupu și a o întrebuița potrivit hotărârii comitetului, aprobată de Patriarh.

ART. 12. — Serviciile bisericesti nu intră în sarcina comitetului. Ele se vor face potrivit tipicului bisericii noastre ortodoxe, sub controlul Patriarhului.

ART. 13. — Fundațiunea este scutită de orice impozite sau taxe de orice natură către Stat, județ și comună.

ART. 14. — Un regulament întocmit de comitet și aprobat de Sf. Sinod va stabili dispozițiile ce vor fi necesare pentru aplicarea acestei legi și normele care să asigure în amănunt bunul mers al acestui așezământ.

Până la alcătuirea și promulgarea regulamentului vor servi ca norme dispozițiile Sfântului Sinod, date prin delegatul său la fața locului.

C R O N I C A I N T E R N A

Concertul religios dela Giurgiu

Duminică, 1 Mai a. c., s'a dat un frumos și reușit concert religios în biserica „Adormirea Maicii Domnului“, măreața catedrală a orașului Giurgiu.

A participat un public numeros, format din elita orașului și'n deosebi a parohiei „Adormirea Maicii Domnului“, precum și numeroase persoane din jurul orașului și din provincie.

Concertul s'a dat din inițiativa și cu străduința P. C. Protoiereu Al. Constantinescu, de către Societatea muzicală „Cântarea Dunării“, al cărui președinte este, dovedind prin aceasta, că pe lângă multe alte mijloace pastorale pe care le-a întrebuițat până acum, a reușit să imprime orașului Glurgiu și'n deosebi parohiei P. C. Sale o amprentă spirituală nouă și deosebită, folosind și muzica, arta care pătrunde mai ușor în inima și sufletul omului; care mișcă mai adânc și îndeamnă mai puternic voința spre bine; arta care crează emoțiuni, care spiritualizează pe om, îl depărtează de pământ și-l apropie de Dumnezeu.

Concertul s'a început prin cântarea „Hristos a înviat“, cântarea triumfală a învierii și a înfrângerii morții și s'a încheiat cu „Imnul regal“, ambele cântări foarte bine executate au fost ascultate în picioare într'o impresionantă tăcere.

S'au executat apoi cu deosebită artă „Pre tine te laudăm“, compoziție proprie a maestrului dirijor, Anghel Bărbulescu, „Ingerul a strigat“, de Macarov, „Miluește-mă Dumnezeu“, de Gh. Cucu, „Tatăl nostru“, de Niedermeyer, „Doamne buzele mele vei deschide“ de Gh. Muzicescu și „Pleacă Doamne urechea ta“, de Bortniansky.

Au fost momente deosebit de impresionante, în care cu toți simțiam fiorul tainic al religiozității, al cucerniciei care ne cuprindea la anumite cântări ca Tatăl nostru, în care muzica exprima strigătul de rugăciune al omului către Dumnezeu, al fiului către tată; la Miluește-mă

Dumnezeule, în care muzica și cuvintele ne des-goleau propriile noastre suflete în fața lui Dumnezeu, arătându-ne păcatele și căindu-ne spre a fi iertați. La fel și la celelalte cântări, ca „Doamne buzele mele vei deschide“, și „Pleacă Doamne urechea ta“.

Partea centrală a concertului a format-o conferința d-lui profesor Nichifor Crainic. Domnia sa având ca subiect „Din problemele religioase actuale“, a început prin a ne arăta măreția și valoarea Invierii Domnului, cel mai mare fapt din istoria lumii, deopotrivă de mare cu actul creației.

Invierea Domnului reprezintă înfrângerea morții. Moartea este urmarea păcatului și cea mai mare din mizeriile lumii acesteia. Sunt milioane de mizerii în lume, dar niciuna nu o egalează. Și dacă pentru alte soiuri de suferință s'au găsit leacuri apoi pentru moarte nu s'a găsit niciunul până azi. Nici știința, nici filosofia, nici arta în cuceririle lor, nu i-au putut găsi leacul. Singur Mântuitorul a înfrânt-o prin înviere.

Invierea este o simplă minune dumnezească— așa de simplă încât nu poate fi explicată. De altfel ca orice element simplu care nu poate fi descompus prin analiză spre a se vedea ce este în esența sa intimă.

Simplu este și creștinismul. Mântuitorul n'a adus prin învățătura Sa, un material de studii savante, ci o regulă de viață, pentru repararea desfigurării omenirii prin păcat.

Regula creștinismului este iubirea de Dumnezeu și de aproape, strâns legate una de alta, căci cine afirmă că iubește pe Dumnezeu, iar pe aproapele său nu iubește, apoi acela nu spune adevărul. Căci a iubi pe Dumnezeu însemnează a iubi și pe aproapele și nu în frumusețea lui fizică, morală și materială, ci identificându-te cu suferința lui, luându-o asupra ta și ușurându-l.

În acest fapt ne asemănăm cu Mântuitorul Hristos, care s'a răstignit tocmai pentru că a iubit prea mult suferința cea mai mare, pe care a luat-o asupra sa: moartea.

Iubirea este regula esențială a creștinismului, pentru că aceasta formează criteriul de judecată dela sfârșitul lumii, după care se va da răsplată sau pedeapsă fiecărui suflet.

Suferința fiind o urmare a păcatului și Mântuitorul sacrificându-se pentru înlăturarea ei, iubirea manifestată în fapte concrete față de

suferința semenilor, ne transformă în colaboratori ai Mântuitorului la opera de mântuire.

Invierea este deopotrivă de mare cu actul creației. Prin creație Dumnezeu a făcut o lume perfectă, plină de armonie, iar pe om frumos, nemuritor și cu înalte calități sufletești. Păcatul, însă, desfigurează creația, introduce suferința și moartea. Invierea este actul prin care Mântuitorul înfrânge suferința cea mare a omului: moartea. Invierea Mântuitorului reprezintă și speranța noastră, căci înviind El, vom învia și noi.

Dumnezeu nu a creat lumea pentru suferință, ci pentru fericire, de aceea a sacrificat pe Fiul Său pentru ea. Omul a fost creat liber, nu pentru ca să greșască, așa cum s'a întâmplat, ci pentru ca să simtă personal, în mod liber fericirea înșinită a lui Dumnezeu. Ca o urmare a jertfei Mântuitorului, biserica ne dă harul dumnezeesc din sfintele taine, care unit cu voința noastră ne duce la mântuire.

Toți cei cari conlucrează la distrugerea sau alinarea suferinței din lume, prin iubire devin colaboratori ai Mântuitorului la opera de mântuire, căci Mântuitorul se identifică deopotrivă atât în cei care suferă, cât și în cei cari iubesc.

Atât conferința, prin ideile și forma în care a fost expusă, cât și întregul program al concertului, bine întocmit și executat, au fost urmărite cu viu interes de întreaga asistență, care a fost profund impresionată.

Orinduitorii acestei creștinești manifestări au fost astfel cu prisosință răsplătiți prin succesul pe care l-au avut și prin atingerea scopului ce și-au propus.

Pr. GH IORDĂCHESCU

FILANTROPICE

**In temniță am fost și ați venit la mine;
bolnav am fost și m'ați cercetat**

Neobositul Preot Alex. Constantinescu, Protoiereul Circ. I-a Vlașca și Parohul Bisericii „Adormirea Maicei Domnului” Catedrala orașului Giurgiu, încă din anii trecuți a pus bazele unei noi tradiții în acest oraș și anume a înființat obiceiul ca în fiecare an la Paști și Crăciun să viziteze dimpreună cu credincioșii, temnița orașului, iar în Duminica Slăbănogului, după Paști, să facă vizită bolnavilor dela spital. Acest obicei a făcut o foarte frumoasă impresie printre credincioșii orașului Giurgiu, dovada este că

numărul lor se mărește pe fiecare an, când este vorba ca să se facă aceste vizite.

Anul acesta fastul a fost mai mareș ca întotdeauna. Creștinii într'un număr impunător de mare, au venit încărcăți de daruri. Curtea temniței era neîncăpătoare pentru cei ce veniseră; deșinuții, foarte impresionați, așezați pe două rânduri, au ascultat cu lacrimi în ochi Sf. Slujbă și apoi frumoasa cuvântare rostită de Părintele Protoiereu Constantinescu, prin care le anunță și lor că „Hristos a înviat“.

Impresionant a fost momentul când Prea Cernicia Sa a ciocnit cu fiecare dintre deșinuții câte un ou roșu, în timp ce corul Catedralei întona „Hristos a înviat“. La urmă s'a împărțit darurile aduse de credincioși și s'a făcut colectă pentru cumpărarea de cărți noi pentru biblioteca înființată încă din anii trecuți.

La spital vizita s'a făcut în Duminica Slăbănogului, a patra după Paște. Aici, după ce mai întâiu s'a făcut sfințirea apei, a vorbit Părintele Protopop, spunând credincioșilor că prin această vizită și-au făcut o sfântă datorie, îndeplinind spusele Mântuitorului „bolnav am fost și m'ați cercetat“. După aceasta a vizitat saloanele cu bolnavi, mergând pe la patul fiecărui bolnav, stropind cu apă sfințită și rostind pentru fiecare câte un cuvânt de mângâere și îmbărbătare. În tot timpul corul Catedralei condus de Dl. Profesor Anghel Bărbulescu a intonat cântările Sf. Paști. La urmă deasemenea s'a împărțit daruri și s'a făcut colectă pentru cumpărarea de cărți noi pentru biblioteca spitalului.

Bine ar fi ca acest obicei să fie în fiecare oraș, fiindcă sunt momente înălțătoare și de înobilare a sufletului.

Diacon C. ANUȚEI

BISERICESȚI

**Sfințirea temeliei și clopotelor bisericii
Cotroceni**

SERVICIUL RELIGIOS

În biserică, S. Sa Stoica Ionescu protopopul Capitalei, a oficiat serviciul religios, asistat de preoții: Vasile Bărbieru, parohul bisericii Cotroceni, I. Brăila dela biserica Ghencea și N. Constantinescu, dela biserica Bărbătescu. Răspunsurile au fost date de corul liceului industrial de fete „Elena Doamna“

După terminarea serviciului religios, a fost zidit în temelia altarului, pergamentul cu actul

de fundație. Au fost apoi sfințite și clopotele, care se aflau afară la intrare.

C U V Â N T Ă R I L E

Prea Cucernicul Părinte *Stoica Ionescu*, luând cuvântul, după sfințirea temeliei și a clopotelor, a spus :

„Spre a lupta împotriva slăbirei credinței noastre strămoșești și împotriva sectelor, s'au înființat o serie de parohii la periferiile Capitalei, ca o centură de apărare spirituală, cu preoți destoinici.

Această biserică s'a ridicat aci, între cazărmi pe locul unde a fost tabăra lui Tudor Viadi-

mirescu, de un comitet de construcție, sub înaltul patronaj al M. S. Regina Maria și A. S. Arhiducesa Ileana și sub conducerea inimoasă a S. S. preotul Bărbieru, parohul acestei biserici.

Ne găsim acum la un popas, având zidăria, ferestrele terminate și clopotele. Dar mai sunt încă multe de făcut și credincioșii trebuie să ajute la terminarea acestui sfânt locaș, dând obolul lor.

În încheiere, Sfinția Sa a mulțumit părintelui paroh Bărbieru și întregului comitet de construcție, aducând binecuvântare I. P. S. . Patriarhul Miron Cristea.

C R O N I C A E X T E R N A

SOLIDARITATEA ROMÂNŌ-POLONĂ

Vizita I. P. S. S. Patriarhului și Președintelui de consiliu, Miron Cristea, în Polonia, a arătat clar trăinicia legăturilor noastre cu statul prieten dela Nord și mai ales intensitatea actuală a acestor raporturi amicale.

Apropiate prin natura lucrurilor, fiindcă între Polonia și România nu pot exista decât motive de solidaritate și atitudine comună în fața lumii internaționale, cele două state au astăzi un motiv în plus pentru a fi de aceeași parte a baricadei: **apărarea păcii.**

Vicisitudinile pe cari echilibrul european le încearcă în ultimul timp, au produs consternarea în cercul celor ce doresc cu sinceritate liniștea generală dar simultan au făcut să se strângă rândurile statelor atașate de idealurile pacifice și civilizatorii.

În fața imperialismelor ce ar încerca să se definească în cuprinsul continentului nostru și cari ar încerca prin urmare să stânjenească libera dezvoltare a popoarelor, cei ce vor să trăiască în independență și bună înțelegere vor forma totdeauna zid comun.

Pe aceste principii fundamentale se ridică prietenia româno-polonă.

Amândouă statele vor pacea și amândouă sunt hotărâte să-și apere ființa lor națională. Orice încercare de a știrbi viața lor liberă și atașamentul lor pentru pace va chema deci rezistența până la ultimile forțe ale celor două popoare.

Cuvântările I. P. S. S. Patriarhului și a primului ministru polonez, d. Skladkowski,

au subliniat formațiunea națională și eroică a Poloniei și României, istoria lor asemănătoare, misiunea culturală pe care o au de îndeplinit și serviciile, pe cari cu o asemenea experiență istorică le pot aduce comunității internaționale și păcii.

Relațiunile noastre cu Polonia vor fi prin urmare din ce în ce mai strânse, iar prietenia ce ne unește din ce în ce mai puternică. Nu putem decât să dorim ca raporturile acestea amicale să devină un factor însemnat pentru viața politică din aceste părți ale Europei.

Fiindcă astăzi, când se încearcă din nou o sdruncinare a păcii, România și Polonia strâns unite în slujba aceluiaș ideal ar putea determina o mișcare importantă în sprijinul ordinii internaționale.

IN STADIUL ACTUAL AL EVOLUȚIEI EUROPEI

Vizita I. P. S. S. Patriarhul Dr. Miron Cristea constituie unul din elementele esențiale ale echilibrului politic pe continent

Un important articol în presa polonă

Oficioul „Information Politique Polonaise“ publică un articol în legătură cu vizita în Polonia a I. P. S. Patriarhului dr. Miron Cristea, consacrat relațiilor polono-române.

„Această vizită, scrie oficioul, capătă pentru noi o semnificație deosebită în stadiul actual al evoluției Europei de după război și aceasta nu numai pentru țările aliate. Legătura defensivă

dintre cele două țări, forță remarcabilă ce nu are alt scop decât apărarea păcii, constituie unul din elementele esențiale ale echilibrului politic de pe acest Continent“.

„Information Politique Polonaise“ face apoi elogiul personalității excepționale a aceluia care a fost oaspetele Poloniei, arătând că „I. P. S. S. Patriarhul României se bucură în Polonia de stima generală și de o adâncă simpatie“. Atât în calitate de cel mai înalt purtător de cuvânt al vieții religioase a țării sale, cât și ca patriot deosebit de activ, I. P. S. S. Patriarhul Miron se bucură de cea mai mare considerație și de dragostea tuturor claselor națiunii române, fiind cu adevărat una din figurile cele mai reprezentative ale Patriei sale și bucurându-se în același timp de neclintita încredere a Tronului. Fără a fi intrat în jocul partidelor I. P. S. S. Patriarhul României nu s'a dat niciodată în lături dela responsabilitatea directă, în momentele decisive pentru țara sa, fie în calitate de Regent, fie în ultima vreme ca președinte al Consiliului de miniștri, dând dovadă de toate calitățile ce se cer unui adevărat bărbat de stat“.

Oficiosul amintește cu acest prilej că alianța polono-română a avut întotdeauna în I. P. S. S. Patriarhul României unul dintre cei mai calzi partizani. „Nutrind din vârsta cea mai fragedă sentimente de sinceră simpatie pentru națiunea polonă, azi alături de Suveranul său, I. P. S. S. Patriarhul este una din personalitățile în cari alianța polono-română găsește sprijinul cel mai neșovăitor“.

Se acordă deasemenea o mare importanță apropiatei vizite a șefului Statului Major român, care sosește la sfârșitul lunii Mai în Polonia, împreună cu cei mai de aproape colaboratori ai săi, pentru a înfăptui cu Marele Stat Major polonez o nouă etapă în lucrările de coordonare a misiunilor militare și defensive ale Poloniei și României.

Vizita în România a ministrului de instrucție polon

„Intr'un viitor apropiat d. Swietoslowski, ministrul instrucției, se va duce la București pentru a intensifica relațiile culturale ale celor două țări, în special în domeniile științific, literar, artistic și al apropierii între tineretul celor două țări“.

În încheiere oficiosul atrage atenția asupra importanței deosebite a remiterii scrisorilor de acreditare în ziua de 31 Mai, de către ambasadorii român și polon. „Aceste solemnități simbolizează aptitudinea dezvoltării relațiilor conti-

nue dintre cele două țări și importanța rolului statelor polon și român în Europa, precum și valoarea deosebită a alianței lor“.

BISERICILE ȘI POLITICA DE VIOLENȚĂ

Deopotrivă cu Biserica ortodoxă, toate celelalte Biserici creștine condamnează violențele politice și proclamă pacea, ordinea și armonia socială, ca singurele principii în concordanță cu religia lui Hristos.

Marii păstori ai Americii și Angliei, predică pacea externă și internă din înălțimea avonului, ascultați pios de milioane de credincioși.

Papa, la Roma, cu fiecare prilej, în fața sutelor de mii de pelerini, se ridică împotriva violențelor politice și predică pacea. Cuvântările Sale, animate de cea mai adâncă credință creștină, fac înconjurul pământului, difuzate de postul Vaticanului odată cu sunetul armonios al clopotelor din măreața catedrală a Sfântului Petru.

La congresul eucharistic internațional, ce s'a ținut zilele acestea la Budapesta, — cardinalul Pacelli, încheind desbaterile, a spus între altele :

„Mântuirea lumii, atât de mult învrăjmășită, depinde de energia cu care creștinii vor ști să opună în fața urei iubirea și în fața revoluției violente, evoluția pacifică.

„O criză fără precedent bântue în întreaga lume. O confuziune babiloniană domnește printre oameni și în ce privește interesele popoarelor și statelor. Situația devine din ce în ce mai nesigură.

„Fiecare popor trebuie să-și făurească soarta și fericirea sa, în conformitate cu forțele sale, cu dispozițiile sale, cu necesitățile sale vitale, cu securitatea sa, cu situația sa generală.

„Biserica urmărește evoluția diferită a diverselor națiuni, cu iubirea unei mame pentru copiii săi, cu condiția însă ca legea divină să fie respectată și ca mântuirea oamenilor să fie asigurată“.

Aceste cuvinte ale legatului papal, dovedesc nu numai profunzimea credinței creștine a prinților Bisericii dar și înalta lor înțelepciune politică.

„Fiecare popor trebuie să se străduiască să determine un plan practic pentru fericirea sa în conformitate cu forțele sale, cu dispozițiile sale, cu necesitățile sale vitale, cu securitatea sa, cu situația sa generală“ !

Ce sfat mai înțelept se poate da celor cari cred că rețetele unui popor se aplică aidoma altuia și apoi se miră de roadele dezastruoase ce se culeg ?

*

In legătură cu vorbirea cardinalului Pacelli la congresul euharistic din Budapesta, — „Viitorul“ scrie o creștinească apreciere, pe care o încheie astfel:

„La noi, Înalt Prea Sfinția Sa Patriarhul Miron“ încălzit de aceeași credință creștină și de o puternică iubire de țară, — nu s'a mulțumit să predice din avion Pacea și înfrățirea ei, — punându-se în fruntea oamenilor de bine, a luat mistria pentru a clădi o Românie nouă, însuflită de adevărata credință creștină.

„Biserica ortodoxă creștină, în cea mai însemnată ramură a ei, s'a dovedit astfel demnă colaboratoare a tuturor Bisericilor creștine, — în combaterea anarhiei și violențelor.

E o mare cinste pentru biserica noastră și merit nepieritor pentru I. P. S. Sa Patriarhul Miron, în fața istoriei.

PRESA

INFORMAȚII

MISIONARE

Activitatea misionară a clerului din arhiepiscopia Bucureștilor pe anul 1927—1938, s'a soldat cu isbânzi destul de îmbucurătoare: readucerea în turma Domnului a unui număr de aproape o sută de rătăciți.

Trebuie să recunoaștem că metodele acestei activități misionare au dovedit mult tact și tot atâta pricepere, din partea celor cari au în grija lor straja sufletelor ortodoxe.

Noi n'am iubit niciodată calculele aritmetice și totuși acum, adunarea cifrelor reci ne-a dat într'adevăr o înaltă satisfacție.

Iată câți dintre rătăciți îngenunche acum în fața iconostasului pe care începuseră să-l urască pentru ambiții străine: 60 de adventiști, 6 evangheliști, 5 creștini după Evanghelie, 10 tudoriști și 12 bapțiști.

Asta este însă situația cea adevărată. E numai un început de statistică.

P. V.

▽ ▽ ▽

TELEGRAMĂ

Excelenței Sale Domnului Dr. Miron Cris-tea, Prim-Ministru și Patriarhul României

ZALĂU. — În această zi sfântă când sărbătorim amintirea aceluia care luându-și drept stindard crucea apărută pe cer, Sălăjenii își îndreaptă nădejtile către Excelența Voastră și crezul nou al crugului vremii întemeiat pe deviza: credință și muncă pentru Patrie și Rege, și roagă pe Dumnezeu să dea sănătate și tărie Înalt Prea Sfinției Voastre pentru ca „in hoc signo vincemur“.

In numele sălăjenilor,
Colonel PETRESCU, prefect de Sălaj.

▽ ▽ ▽

TELEGRAMĂ

I. P. S. Patriarh Miron, București

Corpul profesoral al academiei teologice andreiane din Sibiu Vă exprimă profundele Sale mulțumiri pentru actul de dreptate făcut de guvernul I. P. S. Voastre academiilor teologice acordându-le dreptul de a da licența.

D. STANILOAE - rector

▽ ▽ ▽

TELEGRAMĂ

Înalt Prea Sfințitului Patriarh al României Dr. Miron, București

Adunarea eparhială locală mândră și fericită că vă are și în fruntea bisericii și a onoratului guvern al Majestății Sale Regele Carol II, vă urează, Înalt Prea Sfințite Patriarh: toată isbânda de a revărsa în statul, în poporul și în țara noastră dumnezeieștile învățături și desăvârșitele virtuți ale Sf. Noastre biserici care îi dau vieța, mântuirea pe pământ și fericirea în cer. Dumnezeu să vă aibă deapănarea în pază și în sprijinirea Lui.

Președintele Adunării
Episcop VARTOLOMEU

R.-Vâlcea

SUMARUL:

Festivitățile în onoarea I. P. S. Patriarh Miron la Varșovia.

I. P. S. Patriarh Miron binecuvintează și îndrumază „Tinerimea română“.

Tipărirea primei Biblii românești.

Mărturisirea de credință a unui savant.

Comemorări. — Cronica internă. — Cronica externă.